

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p style="text-align: center;">BUDYNEK PRZEMYSŁOWY WYŁUSZCZARNI NASION</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p style="text-align: center;">1913 r.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p style="text-align: center;">KLOSNOWO</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: płn.</p> 			<p>4. Adres</p> <p style="text-align: center;">Klosnowo nr 1 Nr ewid. dz. 3155/4</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p> <p>6. Formy ochrony</p>

<p>8. Historia, opis i wartości</p> <p>Gmina Chojnice leży w Borach Tucholskich w południowo – zachodniej części województwa pomorskiego. Sieć osadniczą gminy tworzy 81 miejscowości, z czego 34 to siedziby sołectw. Wieś sołecka gminy Chojnice liczy 154 mieszkańców (wraz z mieszkańcami osady Józefowo wchodzącej w skład sołectwa – dane z XII 2019 r.). Historycznie była to typowa osada leśna założona pod koniec XIX w. We wsi znajduje się zabytkowa wyłuszcarnia nasion (z bocznicą kolejową) zbudowana w 1913 r. W okresie międzywojennym był to największy i najnowocześniejszy zakład tego typu w Europie. Warty odnotowania jest budynek nadleśnictwa z 1912 r., przy którym rośnie pomnikowy buk czerwony oraz pomnik przyrody składający się z 182 (ponad 200-letnich) sosen. W Klosnowie znajduje się Stacja Oceny Nasion badająca jakość wysiewanych nasion w szkółkach leśnych.</p> <p>Budynek dawnej wyłuszcarni nasion pełniący obecnie funkcję dydaktyczną i muzealną. Wzniesiony w 1913 r. wraz z kompleksem zabudowy mieszkaniowej. Wyłuszcarnia wybudowana przez Niemców, od 1918 r. obsługiwana przez Polaków. Produkcję rozpoczęto w 1920 r. Była to wówczas największa i najbardziej nowoczesna wyłuszcarnia w Europie. Budynek wielokondygnacyjny - ponieważ w technologii łuszcarskiej wykorzystywano grawitację. Surowiec dowożono transportem kolejowym. Moc przerobowa wynosiła około sześć ton szyszek dziennie. Mechanizm wyłuszcarni uruchamiały dwa silniki spalinowe Diesla niemieckiej firmy „<i>Gasmotoren-Fabrik Deutz</i>” i szcnotkowa odskrzydlarka nasion. Silnik dzięki przekładniom pasowym i zębatym napędzał wszystkie urządzenia wyłuszcarni oraz produkował prąd dla osady Klosnowo. Do dzisiaj zachował się on w bardzo dobrym stanie, stanowiąc unikat na skalę europejską. W 1998 r. do starej wyłuszcarni dobudowano nową część. W budynku wyłuszcarni znajduje się Stacja Oceny Nasion oraz placówka muzealno – dydaktyczna.</p> <p>Budynek wielokondygnacyjny o zróżnicowanej bryle, opracowany w cegle, tynkowany, posadowiony na ceglany cokole. Korpus główny 3-kondygnacyjny, nakryty dachem czterospadowym. Przylegają do niego: 2 narożne, parterowe przybudówki nakryte dachem trójspadowym połączone niską dobudówką z dachem jednospadowym; wieża na planie czworoboku zwieńczona czterospadowym dachem. Na osi elewacji wzdłużnej 2-kondygnacyjny budynek nakryty dachem dwuspadowym z kalenicą prostopadłą do budynku głównego. Nad nim, w połąci dachowej – wystawka zwieńczona dachem trójspadowym. Dachy kryte dachówką ceramiczną. Pierwotny układ otworów okiennych i drzwiowych. Zróżnicowana stolarka okienna, okna kwadratowe i prostokątne, różnej wielkości, zachowane podziały okienne. W szczycie wieży otwory okienne zwieńczone łukiem odcinkowym.</p> <p>Wartość: wysoka</p>	<p>9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji</p> <p>Stan zachowania: dobry</p> <p>Zachować obiekt, jego bryłę i formę. Prowadzić prace zachowawcze przy obiekcie.</p>
<p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konservatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p>	<p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konservatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p>

GEZ**KARTA ADRESOWA ZABYTKU****Karta nr**

1. Nazwa

**GARAŻ W ZESPOLE
WYŁUSZCZARNI NASION**

2. Czas powstania

1913 r.

3. Miejscowość

KLOSNOWO

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony: pld.

4. Adres

**Klosnowo nr 1
Nr ewid. dz. 3155/4**

5. Przynależność administracyjna

województwo: pomorskie

powiat: chojnicki

gmina: Chojnice

6. Formy ochrony

8. Historia, opis i wartości

Gmina Chojnice leży w Borach Tucholskich w południowo – zachodniej części województwa pomorskiego. Sieć osadniczą gminy tworzy 81 miejscowości, z czego 34 to siedziby sołectw. Wieś sołecka gminy Chojnice liczy 154 mieszkańców (wraz z mieszkańcami osady Józefowo wchodzącej w skład sołectwa – dane z XII 2019 r.). Historycznie była to typowa osada leśna założona pod koniec XIX w. We wsi znajduje się zabytkowa wyluszcarnia nasion (z boczną koleją) zbudowana w 1913 r. W okresie międzywojennym był to największy i najnowocześniejszy zakład tego typu w Europie. Warty odnotowania jest budynek nadleśnictwa z 1912 r., przy którym rośnie pomnikowy buk czerwony oraz pomnik przyrody składający się z 182 (ponad 200-letnich) sosen. W Klosnowie znajduje się Stacja Oceny Nasion badająca jakość wysiewanych nasion w szkółkach leśnych.

Budynek 1-kondygnacyjny, na planie prostokąta, opracowany w cegle, tynkowany. Nakryty dachem czterospadowym, kryty dachówką ceramiczną. W elewacji frontowej południowej podwójne, dwuskrzydłowe drzwi garażowe, szalowane w układzie pionowym. Pierwotny układ otworów okiennych i drzwiowych. Zachowany prosty gzyms podokapowy.

Wartość: wysoka

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: dobry

Zachować obiekt, jego bryłę i formę.

Prowadzić prace zachowawcze przy obiekcie.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

**11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego
Konservatora Zabytków)**

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i
niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
1. Nazwa BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE WYŁUSZCZARNI NASION	2. Czas powstania około 1914 r.	3. Miejscowość KLOSNOWO	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok od strony: pld. wsch. 		4. Adres Klosnowo nr 1a Nr ewid. dz. 72 5. Przynależność administracyjna województwo: pomorskie powiat: chojnicki gmina: Chojnice 6. Formy ochrony	

8. Historia, opis i wartości

Gmina Chojnice leży w Borach Tucholskich w południowo – zachodniej części województwa pomorskiego. Sieć osadniczą gminy tworzy 81 miejscowości, z czego 34 to siedziby sołectw. Wieś sołecka gminy Chojnice liczy 154 mieszkańców (wraz z mieszkańcami osady Józefowo wchodzącej w skład sołectwa – dane z XII 2019 r.). Historycznie była to typowa osada leśna założona pod koniec XIX w. We wsi znajduje się zabytkowa wyluszcarnia nasion (z boczną koleją) zbudowana w 1913 r. W okresie międzywojennym był to największy i najnowocześniejszy zakład tego typu w Europie. Wartym odnotowania jest budynek nadleśnictwa z 1912 r., przy którym rośnie pomnikowy buk czerwony oraz pomnik przyrody składający się z 182 (ponad 200-letnich) sosen. W Klosnowie znajduje się Stacja Oceny Nasion badająca jakość wysiewanych nasion w szkółkach leśnych.

Budynek mieszkalny, parterowy z wysokim, użytkowym poddaszem na rzucie wydłużonego prostokąta. Opracowany w cegle, tynkowany, nakryty dachem naczółkowym, szczyty szalowane w układzie pionowym, kryty dachówką ceramiczną. W dachu deskowane facjaty. W elewacji wschodniej dwie facjaty nakryte dachami dwuspadowymi z kalenicą prostopadłą do dachu głównego z łącznikiem nakrytym dachem jednospadowym. W elewacji zachodniej szeroka, niższa facjata z dachem jednospadowym. Pierwotny układ otworów okiennych i drzwiowych. W szczytach facjat, we wschodniej połaci dachu małe, okrągłe okienka. Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. Dwa wejścia do budynku w elewacji zachodniej nakryte daszkiem dwuspadowym opracowanym w drewnie.

Wartość: wysoka

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: dobry
Zachować obiekt, jego bryłę i formę.
Zaleca się konserwację drewnianych fragmentów elewacji.

Zachować obiekt, jego bryłę i formę.
Zaleca się konserwację drewnianych fragmentów elewacji.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p style="text-align: center;">BUDYNEK GOSPODARCZY W ZESPOLE WYŁUSZCZARNI NASION</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p style="text-align: center;">około 1914 r.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p style="text-align: center;">KLOSNOWO</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: wsch.</p> 			<p>4. Adres</p> <p style="text-align: center;">Klosnowo nr 1a Nr ewid. dz. 72</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p> <p>6. Formy ochrony</p>

8. Historia, opis i wartości

Gmina Chojnice leży w Borach Tucholskich w południowo – zachodniej części województwa pomorskiego. Sieć osadniczą gminy tworzy 81 miejscowości, z czego 34 to siedziby sołectw. Wieś sołecka gminy Chojnice liczy 154 mieszkańców (wraz z mieszkańcami osady Józefowo wchodzącej w skład sołectwa – dane z XII 2019 r.). Historycznie była to typowa osada leśna założona pod koniec XIX w. We wsi znajduje się zabytkowa wyluszcarnia nasion (z boczną koleją) zbudowana w 1913 r. W okresie międzywojennym był to największy i najnowocześniejszy zakład tego typu w Europie. Warty odnotowania jest budynek nadleśnictwa z 1912 r., przy którym rośnie pomnikowy buk czerwony oraz pomnik przyrody składający się z 182 (ponad 200-letnich) sosen. W Klosnowie znajduje się Stacja Oceny Nasion badająca jakość wysiewanych nasion w szkółkach leśnych.

Budynek gospodarczy na planie wydłużonego prostokąta, posadowiony na ceglanych cokole, opracowany w drewnie. Usytuowany równolegle do budynku mieszkalnego. Część centralna budynku opracowana w cegle, tynkowana. Części boczne obiektu 1-kondygnacyjne, pełniące funkcję stodoły. Budynek nakryty dachem dwuspadowym o znacznym kącie nachylenia połaci, kryty dachówką ceramiczną. W dachu w części środkowej elewacji wschodniej dwukrotnie wyniesiony okap w formie wolego oka. Elewacje szalowane w układzie poziomym, stolarka drzwiowa w układzie pionowym. Pierwotny układ otworów okiennych i drzwiowych. W narożnikach elewacji wschodniej, wysokie, prostokątne dwuskrzydłowe drzwi.

Wartość: średnia

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: średni
Widoczne uszkodzenia w deskowaniu.

Zachować budynek, jego bryłę i formę.
Konstrukcje drewniane poddać konserwacji. Regularna eliminacja uszkodzeń i pęknięć w drewnie. Zabezpieczyć fundamenty przed zawilgoceniem.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

**11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków)**

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i
niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

Karta nr

1. Nazwa

**BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE
WYŁUSZCZARNI NASION**

2. Czas powstania

około 1914 r.

3. Miejscowość

KLOSNOWO

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony: płn. wsch.

4. Adres

**Klosnowo nr 1b
Nr ewid. dz. 72**

5. Przynależność administracyjna

województwo: pomorskie

powiat: chojnicki

gmina: Chojnice

6. Formy ochrony

8. Historia, opis i wartości

Gmina Chojnice leży w Borach Tucholskich w południowo – zachodniej części województwa pomorskiego. Sieć osadniczą gminy tworzy 81 miejscowości, z czego 34 to siedziby sołectw. Wieś sołecka gminy Chojnice liczy 154 mieszkańców (wraz z mieszkańcami osady Józefowo wchodzącej w skład sołectwa – dane z XII 2019 r.). Historycznie była to typowa osada leśna założona pod koniec XIX w. We wsi znajduje się zabytkowa wyluszcarnia nasion (z boczną koleją) zbudowana w 1913 r. W okresie międzywojennym był to największy i najnowocześniejszy zakład tego typu w Europie. Warty odnotowania jest budynek nadleśnictwa z 1912 r., przy którym rośnie pomnikowy buk czerwony oraz pomnik przyrody składający się z 182 (ponad 200-letnich) sosen. W Klosnowie znajduje się Stacja Oceny Nasion badająca jakość wysiewanych nasion w szkółkach leśnych.

Budynek mieszkalny, parterowy z wysokim, użytkowym poddaszem na rzucie wydłużonego prostokąta. Opracowany w cegle, tynkowany, nakryty dachem naczółkowym, szczyty szalowane w układzie pionowym, kryty dachówką ceramiczną. W elewacji wschodniej dwie facjaty nakryte dachami dwuspadowymi z kalenicą prostopadłą do dachu głównego z łącznikiem nakrytym dachem jednospadowym. W dachu, w elewacji zachodniej dwa małe okna połaciowe. Pierwotny układ otworów okiennych i drzwiowych. W szczytach facjat - małe, okrągłe okienka. Dwa wejścia do budynku w elewacji zachodniej.

Wartość: wysoka

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: dobry

Zachować obiekt, jego bryłę i formę.

Zaleca się konserwację drewnianych fragmentów elewacji.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

**11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków)**

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i
niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ**KARTA ADRESOWA ZABYTKU****Karta nr**

1. Nazwa

**BUDYNEK GOSPODARCZY W ZESPOLE
WYŁUSZCZARNI NASION**

2. Czas powstania

1914 r.

3. Miejscowość

KLOSNOWO

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony: płn. wsch.

4. Adres

**Klosnowo nr 1b
Nr ewid. dz. 72**

5. Przynależność administracyjna

województwo: pomorskie

powiat: chojnicki

gmina: Chojnice

6. Formy ochrony

<p>8. Historia, opis i wartości</p> <p>Gmina Chojnice leży w Borach Tucholskich w południowo – zachodniej części województwa pomorskiego. Sieć osadniczą gminy tworzy 81 miejscowości, z czego 34 to siedziby sołectw. Wieś sołecka gminy Chojnice liczy 154 mieszkańców (wraz z mieszkańcami osady Józefowo wchodzącej w skład sołectwa – dane z XII 2019 r.). Historycznie była to typowa osada leśna założona pod koniec XIX w. We wsi znajduje się zabytkowa wyluszcarnia nasion (z bocznicą kolejową) zbudowana w 1913 r. W okresie międzywojennym był to największy i najnowocześniejszy zakład tego typu w Europie. Wartym odnotowania jest budynek nadleśnictwa z 1912 r., przy którym rośnie pomnikowy buk czerwony oraz pomnik przyrody składający się z 182 (ponad 200-letnich) sosen. W Klosnowie znajduje się Stacja Oceny Nasion badająca jakość wysiewanych nasion w szkółkach leśnych.</p> <p>Budynek gospodarczy na planie wydłużonego prostokąta, posadowiony na niskim, ceglanym cokole, opracowany w cegle (tynkowany) oraz w drewnie. Usytuowany prostopadle do budynku mieszkalnego. W części wschodniej – budynek 2-kondygnacyjny z poddaszem, w części zachodniej – bryła 1-kondygnacyjna. Narożne fragmenty ścian na poziomie parteru – ceglane, tynkowane, w części środkowej opracowane w drewnie, szalowane w układzie poziomym, powtarzalny układ w partii poddasza w elewacji szczytowej – wschodniej. Budynek nakryty dachem dwuspadowym o znacznym kącie nachylenia połaci, kryty dachówką ceramiczną. W dachu, w połaci północnej dwie facjaty, analogiczne w połaci południowej. Pierwotny układ otworów okiennych i drzwiowych. W środkowej części elewacji i południowej – wysokie, dwuskrzydłowe drzwi szalowane w układzie pionowym. Analogiczne w elewacji północnej.</p> <p>Wartość: średnia</p>	<p>9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji</p> <p>Stan zachowania: średni Widoczne uszkodzenia w deskowaniu. Zabrudzona, zawilgocona w dolnej partii elewacja murowana. Ubytki tynku w elewacji murowanej.</p> <p>Zachować budynek, jego bryłę i formę. Konstrukcje drewniane poddać zabiegom konserwacyjnym. Elewacje ceglane, tynkowane, poddać renowacji. Zabezpieczyć fundamenty przed zawilgoceniem.</p>
	<p>10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)</p> <p>Pracownia Projektowo – Urbanistyczno – Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów, grudzień 2024 r. mgr inż. arch. Łukasz Niewiara mgr Ewa Pilarska- Świerszcz</p> <p>11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)</p> <p>*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków</p>

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p>BUDYNEK MIESZKALNY W DAWNYM ZESPOLE LEŚNICTWA KLOSNOWO</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p>lata 1910 - 1920</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p>KLOSNOWO</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: płn.</p> 			<p>4. Adres</p> <p>Klosnowo nr 3a Nr ewid. dz. 75</p> <p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p> <p>6. Formy ochrony</p>

8. Historia, opis i wartości

Gmina Chojnice leży w Borach Tucholskich w południowo – zachodniej części województwa pomorskiego. Sieć osadniczą gminy tworzy 81 miejscowości, z czego 34 to siedziby sołectw. Wieś sołecka gminy Chojnice liczy 154 mieszkańców (wraz z mieszkańcami osady Józefowo wchodzącej w skład sołectwa – dane z XII 2019 r.). Historycznie była to typowa osada leśna założona pod koniec XIX w. We wsi znajduje się zabytkowa wyluszcarnia nasion (z boczną koleją) zbudowana w 1913 r. W okresie międzywojennym był to największy i najnowocześniejszy zakład tego typu w Europie. Warty odnotowania jest budynek nadleśnictwa z 1912 r., przy którym rośnie pomnikowy buk czerwony oraz pomnik przyrody składający się z 182 (ponad 200-letnich) sosen. W Klosnowie znajduje się Stacja Oceny Nasion badająca jakość wysiewanych nasion w szkółkach leśnych.

Budynek mieszkalny, wielorodzinny, parterowy z użytkowym poddaszem, na planie wydłużonego prostokąta, nakryty dachem dwuspadowym o znacznym kącie nachylenia połaci, kryty blachodachówką. W dachu okna połaciowe. Budynek opracowany w cegle, tynkowany – ceglana elewacja w skrajnym segmencie od strony północno – zachodniej. Pierwotny układ otworów okiennych i drzwiowych. Wtórna stolarka okienna i drzwiowa. W szczytach dwa prostokątne okna – pod nimi wnęki. W części ceglanej zachowany detal: pilastry, gzyms podokienny, gzyms podokapowy, otwór okienny w elewacji frontowej zwieńczony cegiełkami w układzie pionowym.

Wartość: średnia

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: dobry
Powiększone otwory okienne na poziomie parteru elewacji frontowej.
Zabrudzenia elewacji.

Zachować budynek, jego bryłę i formę.
Docelowy remont elewacji.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ**KARTA ADRESOWA ZABYTKU****Karta nr**

1. Nazwa

**BUDYNEK MIESZKALNY
DAWNY BUDYNEK LEŚNICZÓWKI W ZESPOLE
LEŚNICTWA KLOSNOWO**

2. Czas powstania

1912 r.

3. Miejscowość

KLOSNOWO

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od strony: pld.

4. Adres

**Klosnowo nr 4
Nr ewid. dz. 73**

5. Przynależność administracyjna

województwo: pomorskie

powiat: chojnicki

gmina: Chojnice

6. Formy ochrony

8. Historia, opis i wartości

Gmina Chojnice leży w Borach Tucholskich w południowo – zachodniej części województwa pomorskiego. Sieć osadniczą gminy tworzy 81 miejscowości, z czego 34 to siedziby sołectw. Wieś sołecka gminy Chojnice liczy 154 mieszkańców (wraz z mieszkańcami osady Józefowo wchodzącej w skład sołectwa – dane z XII 2019 r.). Historycznie była to typowa osada leśna założona pod koniec XIX w. We wsi znajduje się zabytkowa wyluszcarnia nasion (z boczną koleją) zbudowana w 1913 r. W okresie międzywojennym był to największy i najnowocześniejszy zakład tego typu w Europie. Warty odnotowania jest budynek nadleśnictwa z 1912 r., przy którym rośnie pomnikowy buk czerwony oraz pomnik przyrody składający się z 182 (ponad 200-letnich) sosen. W Klosnowie znajduje się Stacja Oceny Nasion badająca jakość wysiewanych nasion w szkółkach leśnych.

Budynek mieszkalny, na planie wydłużonego prostokąta o zróżnicowanej bryle, parterowy z wysokim, użytkowym poddaszem, podpiwniczony, opracowany w cegle, posadowiony na wysokim, kamiennym cokole. Nakryty dachem naczółkowym, kryty dachówką ceramiczną. W południowej połaci dachu 3 lukarny, środkowa większa, ceglana, nakryte dachami dwuspadowymi z kalenicą prostopadłą do dachu głównego. Lukarny boczne opracowane w drewnie, szalowane w układzie pionowym. W szczycie lukarny ceglanej, małe okrągłe okno opracowane w cegle. Dodatkowo dwa współczesne, małe okna połaciowe. W północnej części dachu lukarna opracowana w drewnie, ryzalit boczny nakryty dachem naczółkowym i przylegający do niego mniejszy ryzalit z daszkami jednospadowymi. W dachu szczytu owalne okienko w formie wolego oka oraz współczesne okna połaciowe. Ryzalit główny zwieńczony zadaszonym tarasem.

Wartość: wysoka

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: dobry
Pokrycie dachu porośnięte mchem.

Zachować budynek, jego bryłę i formę.
Zaleca się docelową wymianę pokrycia dachowego.
Przy wymianie pokrycia dachu należy stosować dachówkę ceramiczną po uprzedniej kontroli stanu więźby dachowej i ewentualnym wzmocnieniu.
Konserwacja elewacji.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konserwatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

**11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków)**

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i
niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		Karta nr
<p>1. Nazwa</p> <p style="text-align: center;">BUDYNEK MIESZKALNY W ZESPOLE LEŚNICTWA POWAŁKI</p>	<p>2. Czas powstania</p> <p style="text-align: center;">1912 r.</p>	<p>3. Miejscowość</p> <p style="text-align: center;">KLOSNOWO</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p> <p>Widok od strony: pld. Widok od strony: pld. wsch.</p>		<p>4. Adres</p> <p style="text-align: center;">Klosnowo nr 6 Nr ewid. dz. 71</p>	
		<p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: pomorskie</p> <p>powiat: chojnicki</p> <p>gmina: Chojnice</p>	
		<p>6. Formy ochrony</p>	

8. Historia, opis i wartości

Gmina Chojnice leży w Borach Tucholskich w południowo – zachodniej części województwa pomorskiego. Sieć osadniczą gminy tworzy 81 miejscowości, z czego 34 to siedziby sołectw. Wieś sołecka gminy Chojnice liczy 154 mieszkańców (wraz z mieszkańcami osady Józefowo wchodzącej w skład sołectwa – dane z XII 2019 r.). Historycznie była to typowa osada leśna założona pod koniec XIX w. We wsi znajduje się zabytkowa wyluszcarnia nasion (z bocznicą kolejową) zbudowana w 1913 r. W okresie międzywojennym był to największy i najnowocześniejszy zakład tego typu w Europie. Warty odnotowania jest budynek nadleśnictwa z 1912 r., przy którym rośnie pomnikowy buk czerwony oraz pomnik przyrody składający się z 182 (ponad 200-letnich) sosen. W Klosnowie znajduje się Stacja Oceny Nasion badająca jakość wysiewanych nasion w szkółkach leśnych.

Budynek mieszkalny, parterowy z wysokim, użytkowym poddaszem, podpiwniczony, opracowany w cegle, ocieplony i tynkowany. Nakryty dachem dwuspadowym naczółkowym, kryty dachówką ceramiczną. We wzdłużnych połaciach dachu – lukarny, w nich małe, prostokątne okna. Przybudówka wejściowa w elewacji północno – wschodniej. Pierwotny układ otworów okiennych i drzwiowych. Okna i drzwi wtórne. Detal w formie opasek okiennych.

Wartość: wysoka

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: średni

Zachować obiekt, jego bryłę i formę.
Prowadzić prace zachowawcze przy obiekcie.
Zabezpieczyć obiekt przed zawilgoceniem.
Docelowy remont elewacji (w tym zmiana kolorystyki detalu).

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Pracownia Projektowo – Urbanistyczno –
Konservatorska „ABAKUS” Chorzów,
grudzień 2024 r.
mgr inż. arch. Łukasz Niewiara
mgr Ewa Pilarska- Świerszcz

11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konservatora Zabytków)

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i
niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

